

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Sectio quarta. Vtrum simpliciter dicendus sit Christus subiectus Patri, vel
solum cum illa determinatione, vt homo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

Respon. ad argum.

Ad argumenta ad Chrysostr. primum dicitur, cum propter vitandos Arianos eo modo fuisse locutum, illi enim de Filio vt Deo intelligebant, habere mandatum à Patre, & esse illi obedientem: ipse vero, vt hunc errorem radicatus euelleret, explicare voluit hæc omnia, & conuenire Christo secundum assumptam naturam, & non includere imperfectione repugnantē diuino supposito. Et ideo (vt D. Tho. supra dicta quæ. 47. arti. 2. ad 1. notauit) addit Chryf. illa verba, Non est intelligendum, quod prius expectauerit audire, & opus ei fuerit dicere: sed voluntarium monstrauit processum, & contrarietatis ad patrem suspensionem destruxit. Itaq; non intendit negare præceptum, sed negat fuisse impostum Christo propter imperfectionem aliquam. Ex quo simul responsum est ad coniecturam ex verbis Chrysostr. desumptam. Secundo dici potest, Chrysostr. & Theophyl. docuisse, Christo non aliter fuisse impostum hoc præceptum, quam ostendendo illi diuinam voluntatem, & decretum de ijs omnibus, quæ ad redimendos homines facere oportebat, non tamen negare, hinc ortam esse Christo obligationē charitatis ad redimendos homines, quin potius indicant non indignasse alia positua lege, & obligatione, vt hoc faceret, quod per se bonum, & necessarium erat, supposita Patris voluntate, & ita videtur sententia eorum coincidere cum sententia Anselm. supra tractata: vel certe volunt Christum propter summam perfectionem suam nõ indignasse præcepto expresso, sed tantum tacito, & insinuato in ipsa voluntate Patris.

Ad primam confirmationem ex loco Ioan. 10. respondetur, ex ipso contextu aperte colligi, aliter fieri sermonē de morte, & aliter de resurrectione: sicut inquit Christus, Propterea me diligit Pater, quia ego pono animam meam, vt iterum sumam eam, illud ergo intelligitur esse vt medium, hoc vt finis: de illo ergo medio intelligitur accepisse mandatum, vt per illud talem finem consequeretur. Quod vero ibidem dicitur, totum negotium mortis, & passionis Christi proficium fuisse in eius voluntate, non excludit obligationem, sed ostendit liberam & spontaneam voluntatem, qua Christus morti se obtulit: ostendit etiam superiorem quandam, & excellentem voluntatem quam habuit, vt posset, cum vellet, morti tradi: non autē. Quomodo autem cum hoc præcepto potuerit hæc libertas coniungi, supra questio. 13. latissime tractatum est.

Ad vltimam confirmationem respondet supra Anselmus, Christo non fuisse directe præceptum vt moreretur, sed vt veritatem prædicaret, & in iustitia perseveraret vsque ad mortem, propter quod aliquid imponunt Anselmo, quod negauerit hoc præceptum. Sed immerito, ipse enim aperte illud admittit, explicat tamen modum, quo intelligendum est, non enim ibi præceptum est, vt ipse efficeret mortem suam, sed vt illam sibi oblatā sustineret, & amplecteretur, vt bene etiam notauit Scot. in 3. dist. 10. questio. 2. ad 2. Et hoc modo dicit Anselm. Christo fuisse præceptum, vt non desisteret à seruanda iustitia, & veritate prædicanda, etiam si mortem sustinere oporteret: & quia Deus præuiderat prauas voluntates Iudæorum hoc fuisse operaturas, ideo absolute & simpliciter dicendum est, habuisse Christum præceptum moriendi pro hominibus, quod his cādem verbis bene exposuit Anselmus. Potest tandem dici, quia præcepit illi mori Pater, cum hoc præcepit, vnde incurreret mortem.

SECTIO IV.

An simpliciter dicendus sit Christus subiectus Patri, vel solum illa determinatione, vt homo.

Hic iam non est questio de re, sed tantum de modo loquēdi, nam in re certissimum est ex omni-

bus dictis, Christum vt hominem esse subiectum Deo, & iure, & facto: iure quidem, quia tenetur præceptis eius parere: facto vero, quia & semper illi obedit, & promptissimam, & paratissimam habet voluntatē ad parendum illi: vnde in Concilio Alexandrino quod habetur in Epist. 10. Cyrilli, sic legitur, Non ignoramus, quod cum Deus sit, & homo sub Deo factus sit, secundum legem humani astu natura competentem. In quibus verbis etiam ratio huius veritatis continetur quæ etiā ex dictis est satis manifesta, & alia Patrum testimonia, ex dictis in commentario ar. 2. circa fol. ad 3. & ex sequenti disput. peti possunt. An vero hæc locutio: Christus est subiectus Patri, simpliciter profertenda sit, vel solum cum addito, D. Thom. recte dicit, melius esse determinationem ponere ad tollendam omnem ambiguitatem, & suspensionem Ariani erroris: quod maxime verum est, si de Verbo aut Filio, sub his nominibus sermo sit. Simpliciter tamen, & in rigore sermonis non videtur necessaria illa determinatio, vt etiam D. Tho. indicat, quia esse subiectum nihil aliud est, quam habere voluntatem subiectam voluntati alterius: vnde hoc prædicatum conuenit supposito ratione naturæ, & nihil includit repugnans supposito secundum se, ergo in rigore potest absolute, & simpliciter de Christo affirmari, quia sicut simpliciter est homo, ita simpliciter habet voluntatem humanam, quæ natura sua subiecta est voluntati diuine. Et confirmatur, quia Christi simpliciter dici potest obediens Patri, sicut dicitur simpliciter mortuus, vnde & Scriptura ita absolute loquitur, sed esse obedientem idem est quod esse subiectum, ergo.

Dices. Qui est subiectus alteri, est minor illo, sed Christus (vt diximus) non potest simpliciter dici minor Patri, sed solum cum addito, in quantum homo ergo nec poterit dici simpliciter subiectus. Respondetur, negando consequentiam, quia per illud prædicatum, minor, fit comparatio absolute, & simpliciter in perfectione, quæ absolute, & simpliciter æqualis est in Christo, & Deo seu Patri, & solum secundum quid, id est, secundum assumptam naturam est minor: at vero prædicatum, subiectus, solum significat proprietatem quandam, seu relationem conuenientem personæ, ratione assumptæ naturæ: vnde non est necesse, vt is, qui est subiectus, sit simpliciter minor, sed solum vt habeat voluntatem aliquā minorem, seu inferiorem alteri.

Aduertendum vero est, hæc omnia potissimum intelligi, si hæc subiectio referatur ad Patrem, vel ad Deum, si autem referatur ad Verbum, seu ad Filium sic erit simpliciter necessaria determinatio, quia si absolute Christus diceretur subiectus Verbo, aut Filio, significaretur distinctio suppositorum inter Verbum, & Christum. Et ideo vt hic error caueatur addenda est determinatio, qua sufficienter denotetur hanc subiectionem tantum esse secundum diuersas naturas, & ita traditur in dicta Epist. 10. Cyrilli, ex Concilio Alexandrino. At vero si locutio fiat per relatiuum reciprocum dicendo, Christum esse subiectum sibi ipsi, minus necessaria videri potest determinatio, quia illudmet relatiuum includit suppositi identitatem: nihilominus tamen illa locutio reicienda est, quia simpliciter prolata quandam in se repugnantiam inuoluit, nemo enim sibi ipsi subicitur, sicut nec est inferior, aut minor se ipso, & ita in dicto Concilio Alexandrino absoluta reicitur.

DISPUTATIO XLIV.

In duas Sectiones distributa.

De seruitute Christi.

Quamquam seruitus subiectionem includere videtur, aliquid tamen importat præter subiectionem

Obiectio

Responso

Scot.

Anselm.